

2019 - 2023

Overførings- dokument til nytt kontrollutval

Osterøy kontrollutval

Kontrollvalssekretariatet
REGION NORDHORDLAND IKS

Dokument godkjent av Osterøy kontrollutval i sak 30/23, den 05.09.2023

Innhald

Innleiing	2
Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023	2
Kontrollutvalsmøta hittil i 2023	2
Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.....	3
Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023	4
Eigarskapskontollar i perioden 2019 - 2023	4
Eigarskapsmelding.....	5
Evaluering og innspeil frå kontrollutvalet 2019 - 2023	5
Opplæring - innspeil til tema.....	5
Mandat og rolleforståing.....	6
Midtvegsevaluering 2021/2022	6
Rettleiar for handtering av henvendingar.....	6
Digitale kurs om kommunerekneskapen.....	7
Etikk og habilitet.....	7
Andre innspeil som er relevante for alle utvala.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen.....	8
Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem.....	8
Evaluering - sekretariat og revisjon.....	9
Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar.....	9
Evaluering	10
Konkrete innspeil til Osterøy kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.....	10

Innleiing

Overføringsdokumentet skal bidra til kontinuitet i kontrollutvalet sitt arbeid frå ein valperiode til ein ny. Det vert lenka vidare til sentrale dokument frå perioden (til kommunen si innsynsløysing på nett).

Overføringsdokumentet inneheld også ein del som er basert på ei spørjeundersøking sekretariatet har sendt ut til kontrollutvala. Det er etterspurd innspel frå avtroppande kontrollutval som kan vera nytte for nytt kontrollutval.

Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023

Kontrollutvalet sine årsmeldingane viser kva saker kontrollutvalet har handsama gjennom kvart enkelt år, og gir dessutan eit godt bilete av utvalet si formelle rolle. Nye medlemmar kan ha god nytte av å lesa årsmeldingane frå dei siste åra.

I tillegg til å få oversikt over dei lovpålagde sakene som har vorte handsama gir årsmeldingane innblikk i kva orienteringar som har vorte gitt, og kva henvendingar som er komne inn. Begge deler kan vera nytig når kontrollutvalet skal utarbeida planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

[Årsmeldingane for Osterøy kontrollutval kan finnast i kommunen si innsynsløysing på følgande lenker:](#)

[Årsmelding 2022 - Osterøy kontrollutval](#) - vart handsama av heradsstyret i sak 020/23 den 12.04.2023.

[Årsmelding 2021 - Osterøy kontrollutval](#) (klikk på teksten i sakskartet, sak 08/22, så kjem du rett til årsmeldinga) vart handsama som referatsak i heradsstyret 06.04.2022, sak 028/22, nr.2.

Merk at det er lenka direkte til dokumenta det er vist til. Klikk på dei blå titlane/lenkene for å lesa dokumenta.

Kontrollutvalet si årsmelding for 2020 er handsama som referatsak i heradsstyret 24.02.2021 (sak 003/21, nr.2), men ligg ikkje ved møtepapira på nett. Årsmeldinga ligg heller ikkje ved kontrollutvalet sine møtepapir på nett. Difor ligg dette dokumentet som vedlegg til denne saka (i same pdf).

Kontrollutvalsmøta hittil i 2023

Årsmeldinga for 2023 vert ikkje utarbeidd og handsama før på nyåret i 2024. Difor kan det vera nytig å sjå over møteprotokollane, og eventuelt saksframlegga frå kontrollutvalsmøta hittil i 2023.

I 2023 har Osterøy kontrollutval hatt tre møte før konstituering av nytt heradsstyre og kontrollutval. Sjå sakspapir og protokollar i kommunen si innsynsløysing: [Kontrollutvalet 2023 - Osterøy kommune \(sing.no\)](#)

Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

---

Kommunelova (§ 23-3) pålegg kontrollutvalet å utarbeida ein plan for forvaltningsrevisjon i starten av kvar valperiode. Planen skal sikra at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommunar, i eit omfang som er i samsvar med kommunen sin storleik, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekka den verksemda som skjer i kommunen sjølv og den verksemda som vert driven av selskap som kommunen har eigarinteresser i.¹

Likewise skal kontrollutvalet utarbeida ein plan for eigarskapskontroll (kommunelova § 23-4).

Planane skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV). Det må utarbeidast ei ROV av kommunen si verksemd (kommunelova § 23-3, andre ledd), og ei ROV av kommunen sine eigarskap (kommunelova § 23-4, andre ledd).

Føremålet med risiko- og vesentlegvurderingar er å få fram relevant informasjon om verksemdsområda og eigarinteressene til kommunen. Det gjer at det er mogleg for kontrollutvalet å finna ut kvar det er størst behov for forvaltningsrevisjon og kvar det er størst behov for eigarskapskontroll.²

Det er kontrollutvalet som skal tinge ROV. Det vanlegaste er at det er revisor som utfører arbeidet. Det er føremålstenleg at prosessen inneber eit involveringsarbeid der både kontrollutvalet og andre sentrale folkevalde (som t.d. gruppeleiarar), kommuneadministrasjonen og sekretariatet deltek i ein innspelsrunde. Kontrollutvalet får slik eit godt grunnlag til å prioritera område i plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll.

Det kan vera veldig nyttig for nye kontrollutvalsmedlemmer å lese ROV frå førre periode ved oppstarten av ny periode.

[ROV for Osterøy kommune kan finnast i kommunen si innsynsløysing på følgande lenker:](#)

[Risiko- og vesentlegvurdering del 1, grunnlag for utarbeiding av plan for forvaltningsrevision 2020-2024](#)

[Plan for forvaltningsrevision 2020 - 2024](#) har vore handsama i heradsstyret to gonger, 09.12.2020, sak 105/20 og 08.12.2021, sak 107/21. Kontrollutvalet har følgd opp planen i ei rekke saker. Dette finn du informasjon om i kontrollutvalet sine årsmeldingar, møtepapir og protokollar, til dømes i møtet 14.02.2023 og 30.05.2023.

[Risiko og vesentlegvurdering del 2, grunnlag for utarbeiding av plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024](#)

[Plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024](#) vart handsama i Heradsstyret i sak 104/20 den 09.12.2020.

---

¹ Kjelde: [Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering, NKRF](#)

² [Kontrollutvalsboka, kapittel 6](#)

Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023

I kommunelova § 23-3 første ledd blir forvaltningsrevisjon definert som systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak.³

Forvaltningsrevisjon skal gjennomførast av revisor. Det er utarbeidd ein standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001⁴) som skal sørga for at forvaltningsrevisjonar vert gjort i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.⁵ Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming.⁶

Kontrollutvalet skal følga opp gjennomførte forvaltningsrevisjonar (kommunelova 23-2 ledd e og forskrift om kontrollutval og revisjon § 5), og bør difor setja seg inn i arbeidet frå førre periode.

Osterøy kontrollutval har bestilt og handsama følgande forvaltningsrevisjonar i førre periode:

Forvaltningsrevisjonsprosjektet: *Investeringssprosjekt; prosjektering, oppfølging og rapportering* kjem etter planen til handsaming i kontrollutvalet i siste møte i 2023, eller første i 2024. Den godkjente prosjektplanen kan lesast i sakspapira til kontrollutvalsøyet 14.02.2023.

Forvaltningsrevisjonsrapport: Ressurskrevjande helse- og omsorgstenester (klikk på teksten i sakskartet, sak 31/22 for å kome til rapporten) vart handsama som sak 100/22 i møtet 19.10.2022 (i saklista til møtet ligg den under referatsaker og meldingar, sak 086/22, sak 2. Sakspapira, og sjølv revisjonsrapporten ligg ikkje ute i innsynsløysinga under heradsstyret). Kontrollutvalet har bede om tilbakerapportering om korleis kommunedirektøren har følgd opp tilrådingane i septembermøtet 2023.

Forvaltningsrevisjonsrapporten: Barn og unge vart handsama av heradsstyret 13.10.2021, i sak 073/21. Kontrollutvalet har fått to skriftlege tilbakerapporteringar om korleis kommunedirektøren har følgd opp tilrådingane, i sak 48/21 den 23.11.2021 og i sak 35/22 den 27.09.2022.

Heradsstyret handsama også ein forvaltningsrevisjonsrapport om vedtaksoppfølging mot slutten av perioden 2015 - 2019, den 27.03.2019, sak 013/19.

Dokument 19/4097 - Forvaltningsrevisjon Vedtaksoppfølging - rapport - Osterøy kommune (sing.no)

Eigarskapskontollar i perioden 2019 - 2023

Delar av den kommunale verksamheten blir organisert utanfor den ordinære kommunale forvaltinga. Dette kan vere i form av aksjeselskap, interkommunale selskap eller andre sjølvstendige rettssubjekt. Eigarskapskontoller ei av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet, og er eit viktig verkemiddel for å sikra at selskapa er under demokratisk styring og kontroll.⁷

³ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

⁴ [RSK 001 Standard for forvaltningsrevision, NKRF](#)

⁵ [Kommentarer til RSK 001 Standard for forvaltningsrevision og RSK 002 Standard for eierskapskontroll](#), NKRF

⁶ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

⁷ [Kontrollutvalsboka, kapittel 8](#)

Det er revisor som skal utføra eigarskapskontroll i høve RSK 002 Standard for eierskapskontroll.⁸ Standarden skal sørge for god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.

Kontrollutvalet skal, på same måte som for forvaltningsrevisjonar, følga opp gjennomførte eigarskapskontrollar.

Osterøy kontrollutval har bestilt og handsama to eigarskapskontollar i førre periode:

Ein eigarskapskontroll med tema Osterøy aktiv vart bestilt av kontrollutvalet i sak 09/23.

Prosjektplanen skal handsamast i september 2023, og nytt kontrollutval vil følgje opp saka.

[Eigarskapskontroll av Osterøy utvikling](#) vart handsama av heradsstyret i sak 103/20 den 24.11.2020.

Eigarskapsmelding

Kommunar er pålagde å utarbeida ei eigarskapsmelding som skal vedtakast i kommunestyret minst ein gong i kvar valperiode, jamfør kommunelova, kapittel 26. Kontrollutvalet har ikkje ei rolle i utarbeiding av eigarskapsmeldigar, men bør ha oversikt over kva selskap og føretak kommunen har eigarinteresser i, jamfør avsnittet over.

[Osterøy kommune si eigarskapsmelding frå 2021](#) vart vedteken av heradsstyret i [sak 032/21](#) i møtet 07.04.2021.

Det er lovpålagd at kontrollutvalet skal ha kopi av innkallingar til generalforsamlingar i alle selskap kommunen har eigar i. Dette skal bidra til at kontrollutvalet kan halda seg oppdaterte om stoda i dei kommunale selskapa.

Evaluering og innspel frå kontrollutvalet 2019 - 2023

Kontrollutvalssekretariatet sendte ut ei digital spørjeundersøking den 10.08.2023 til alle kontrollutvalsmedlemmene i dei sju kontrollutvala sekretariatet arbeider for: Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss. Svarfristen var 21.08.2023. Det vart sendte ei purring den 17.08.2023. Det er sju medlemmer i Alver kontrollutval, og fem medlemmer i kvar av dei andre. Undersøkinga var slik sendt til 37 kontrollutvalsmedlemmer. Det var 20 som svara innan fristen.

Første delen av dette avsnittet handlar om tema som gjeld alle, og svara frå alle 20 respondentane danna difor grunnlag for innhaldet. Til sist kjem nokre konkrete innspel for Osterøy kontrollutval spesielt.

Opplæring - innspel til tema

Eit spørsmål i undersøkinga var «Kva kunne du ynskt du hadde lært meir om ved starten av perioden i kontrollutvalet?» Her kunne respondentane haka av fleire svar ut frå ei lang liste med tema. Dei fleste har vald fleire tema. Dei temaa som er haka av flest gonger er:

1. Forståing for kva saker kontrollutvalet SKAL handsama (lovpålagde) og kva saker kontrollutvalet KAN handsama (11 svar)

---

⁸ [RSK 002 Standard for eierskapskontroll, NKRF](#)

2. Å lesa/forstå kommunen sin rekneskap (9)
3. Kontrollutvalet sitt mandat og rolleforståing (8)
4. Kontrollutvalet sitt forhold til kommunestyret og arbeidsfordelinga mellom utvalet og kommunestyret (8)
5. Habilitet og etikk (8)
6. Reglar, retningsliner og strukturar for økonomiforvaltning i kommunen (8)
7. Saker førre kontrollutval hadde jobba med, og som skulle følgast opp (7)
8. Forståing av forvaltningsrevisjon som verktøy for kontroll og forbettingsarbeid i kommunane (5)

Færre har haka av for desse temaa:

1. Forholdet mellom kontrollutval, sekretariat og kommunedirektøren (oppgåvefordeling og roller) (4 svar)
2. Om kommunedirektøren sin internkontroll (3)
3. Om revisor og revisjonen si rolle og deira arbeid (3)
4. Demokratisk styring av kommunale eigarskap og eigarskapskontroll (1)
5. Sekretariatet si rolle i høve kontrollutvalet (1)
6. Korleis kommunen er organisert og styrt (1)

Kan henda dette viser at kontrollutvalsmedlemmene jamt over meiner dei anten hadde god kunnskap om dei sistnemnde temaa, eller at dei syns opplæringa om desse områda var tilfredsstillande.

Mandat og rolleforståing

At så mange hadde ynskt å få meir opplæring om kva saker kontrollutvalet er pålagde å handsama i høve kva saker dei kan handsama viser nok at dette er utfordrande. Kontrollutvalet handsamar stort sett lovpålagde saker i kvart møte, desse vert lagt inn i årssplanen. Ikkje-lovpålagde saker krev at kontrollutvalet aktivt vurderer kva dei meiner dei kan og bør ha oppe som saker for å utøva mandatet sitt godt. Kontrollutvalet sitt mandat er relativt vidt, men det er også nokre grenser. Kontrollutvalsboka, kapittel 4 drøftar dette godt.

Midtvegsevaluering 2021/2022

Alle utvala gjennomførde ei midtvegsevalueringa (nyttårsskiftet 2021/2022), og følgde denne opp i fleire møte i kvart enkelt utval. Då kom det fram at forståinga av mandat og rolle er eit viktig, men litt vanskeleg tema for kontrollutvalet. Opplæring om desse temaa er nok ikkje gjort i ein eingong; dei trengst gjerne å drøftast fortløpande, i samband med sakene kontrollutvalet har oppe. Det er særleg nytig å ta seg tid til å vurdera mandat og rolle når ein handsamar saker som ikkje er lovpålagde, men kjem som innspel til kontrollutvalet.

Rettleiar for handtering av henvendingar

I løpet av 2022 gjorde alle kontrollutvala vedtak om lokal rutine for sakshandsaming av innkomne saker, og om å nytta rettleiaren Veileder, Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget, utarbeidd av FKT, i sitt arbeid. Rettleiaren er forankra i mandatet og rolla til kontrollutvalet, og kan vera nytig for nye kontrollutvalsmedlemmer å sjå gjennom tidleg i sin første periode i kontrollutvalet.

Digitale kurs om kommunerekneskapen

NKRF - *kontroll og revisjon i kommunene* har fleire e-læringskurs på si nettside. Eitt av desse er [Kommuneregnskapet for politikere](#). Kurset [Intro – kommuneregnskap](#) kan gjerne også vera nyttig.

Etikk og habilitet

Kommunesektorens etikkutval skal styrka etikk- og antikorruptionsarbeidet i kommunesektoren. Det finst mykje nyttig lesestoff på nettsida [Etikk - KS](#), inkludert [24 eksempel for refleksjon om etikk og antikorrasjon](#). Dette går an å ha oppe som tema i kontrollutvalet.

Andre innspel som er relevante for alle utvala

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga

Kontrollutvalet skal gje uttale om årsmeldinga og årsrekneskapen til kommunestyret før formannskapet handsamar saka og gjev innstilling til kommunestyret (jamfør forskrift om kontrollutval og revisjon § 3, andre ledd). Dette er såleis ei stor, lovpålagd sak for kontrollutvalet.

Sekretariatet etterspurde kva informasjon kontrollutvalsmedlemmene ynskjer at administrasjonen fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen og årsmeldinga. Dette er innspela som kom inn:

- Gje ei god, overordna oversikt - korrekt, og forståeleg for ålmenta.
- Balansert informasjon om kommunen sin økonomiske situasjon med vekt på utfordringar, moglegheiter og vegval
- Grundig gjennomgang av årsaker til kvifor ein har fått over- eller underskot i årsrekneskapen.
- Informasjon om postar som har store avvik frå budsjett. - Tydeleg forklaring når rekneskapen viser meirforbruk i høve budsjett.
- Meir informasjon om område der utgiftene aukar.
- Tydeleg informasjon om kva som gjekk bra i høve budsjett, og kva som er årsaka til overforbruk.
- Investeringar
- Informasjon om fleire av notane i rekneskapen.
- Informasjon om underbilag i postar som ikkje kan forklarast så lett.
- Inkludera prognose for året etter.
- Generell openheit og fokus på tillitsskapande informasjon. - Ærleg informasjon, også om «feiltrinn.»
- Informasjon om måloppnåing for administrasjonen og kvar enkelt sektor.
- Eit oversyn mellom vedtak og gjennomføring i kommunen økonomisk. - I kva grad gjorde vedtak har vorte gjennomførte.
- Oversikt over overføringer frå staten, og kva det dekker innan kvart område.
- Status i høve visjon
- Om det er noko ved rekneskapen som er kritikkverdig.

Sekretariatet kan nytta denne lista i samband med bestillinga til kommunedirektøren neste gong årsrekneskapen og årsmeldinga skal leggjast fram.

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen

Likeeins vart det stilt spørsmål til kva informasjon medlemmer ynskjer at revisor fokuserer på i framlegginga av revisjonen av årsrekneskapen og årsmeldinga.

Dei fleste meiner at revisor si framlegging av revisjonen er OK slik den vert lagt fram no, og ynskjer seg ikkje noko spesifikt nytt frå revisor. Både medlemmer i kontrollutval som har Vestlandsrevisjon IKS og KMPG (Alver) har gitt uttrykk for dette.

Dei som hadde innspel til revisor har sagt følgande:

- Informasjon om formkrava revisor reviderer opp mot.
- Gje ei enkel oversikt.
- Kva er bra, og kva er ikkje bra i rekneskapen - kva som må forbetrast.
- Prøv å nytta ord og omgrep som er vanlege i daglegtale, ikkje faguttrykk.
- Fokus på avvik.
- Få fram korleis feil og manglar kan rettast opp.
- Kva det betyr at rekneskap og årsmelding vert levert etter lovpålagd frist.

I tillegg kom det eit par innspel som gjerne er litt på sida av revisor sitt mandat. Rekneskapsrevisor sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon er beskrivne i kommuneloven §§ 24-5 - 24-8. Desse er knytte til om rekneskapen tilfredstiller lovar og reglar, og om årsmeldinga omtalar nokre lovpålagde punkt. Innspela som kom viser likevel truleg eit fokus hos kontrollutvalsmedlemmer:

- At revisor rettleier kommunen godt om korleis dei fører rekneskapen korrekt.
- Ei vurdering av kommunen sin økonomiske situasjon og peike på kva som kan gjerast for å eventuelt forbetra situasjonen.

Gjennom revisjonsarbeidet vil revisor gje noko rettleiing til økonomikontora, men dette er ikkje deira primæroppgåve, og det er grenser for kor mykje rettleiing revisor kan gje utan å gå ut over sitt mandat, og sin habilitet.

Vurderingar kring kommunen sin økonomiske situasjon og korleis denne eventuelt kan betrast ligg ikkje innafor revisor sitt mandat, men er kommunestyret sitt ansvar. Kontrollutvalet kan setja fokus på kommunen si økonomiske berekraft gjennom å be om informasjon om kommunen sine måltal og nøkkeltal, og utviklinga av desse over tid, slik alle kontrollutvala gjorde tidleg vår 2022.

Sekretariatet meiner at det kan vera nyttig å be rekneskapsrevisor fortelja meir om si rolle knytt til rettleiing av kommunen i høve rekneskap, og eventuelle vurderingar av økonomisk berekraft i kommunen. Kanskje revisor kan ta dette med i sin introduksjon av sitt arbeid for nye kontrollutval.

Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem

I undersøkinga spurte sekretariatet kva tips og råd kontrollutvalsmedlemmene ville gje til nye medlem i kontrollutvalet. Desse innspela kom inn:

- Delta i kursing om kontrollutvalet si rolle.

- Set deg inn i korleis kommunen er «skrudd saman.»
- Ta arbeidet alvorleg. - Set dykk godt inn i sakene. - Bruk vernet godt.
- Diskuter sakene og ikkje politikken i sakene. - Ver politisk nøytral! - Legg bort subjektivitet.
- Bidra til å skapa eit opent og nysgjerrig utval, som tør å stille "dumme" spørsmål og er villige til å lære av kvarandre. Eit godt samarbeidsklima i utvalet er viktig.
- Ikkje vær redd for å spørja og diskutera. Delta og engasjer deg i sakene. Viktig å lesa sakspapir og notera seg spørsmål som kan takast opp i møte.
- Ta med deg historikken
- Ikkje ver redde for å ta tak i ting. - Ver budd på at det kan ta mykje tid, særleg «intrikate saker.»
- Kanskje fornuftig med regelmessige møter mellom ordførar og leiarar i kontrollutvalet.

Eit medlem har elles spelt inn at kontrollutvalet bør få meir opplæring om data- og informasjonstryggleik. Eit tema som er viktig, og som må vera med i kommunen sitt risikoarbeid.

Evaluering - sekretariat og revisjon

Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar

Forsvarleg sakshandsaming er eit krav i kommunelova og forvaltningslova. Saksutgreiinga skal til dømes gje eit godt bilete av kva sakene handlar om, kva lover og reglar som gjeld, og sørge for at alle relevante sider av saka er opplyste. Dette omfattar også kommunedirektøren sin uttalerett i saker kontrollutvalet skal senda over til kommunestyret (kommunelova § 23-5).

Forsvarleg sakshandsaming skal gje kontrollutvalet eit godt grunnlag for utføra arbeidet sitt innafor det mandatet kontrollutvalet har.

Sekretariatet si rolle

Sekretariatet er direkte underordna kontrollutvalet (kommunelova § 23-7 femte ledd), men har likevel eit sjølvstendig ansvar for å syta for at sakene vert forsvarleg utgreidde. I møte er det innimellan naudsynt at sekretariatet gir råd og rettleiing om regelverk, formalitetar og mogleg vidare saksgang. Sekretariatet skal vera uavhengig i høve både kommuneadministrasjonen og revisor.

Revisor si rolle

Det er kommunestyret som formelt vel kommunen sin revisor. Revisor skal vera uavhengig av kommunen. Revisor skal utføra rekneskapsrevisjon, forvalningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan lovbestemt kontroll, og er ansvarlege for å gjera dette i samsvar med lover og reglar og god kommunal revisjonsskikk (kommunelova 24-2). Rekneskapsrevisjonen føl strenge standardar, og kontrollutvalet si rolle i den er å sjå til at kommunen vert forsvarleg revidert, og at kommunen har ei forsvarleg økonomiforvaltning (kommunelova §23-2).

Kontrollutvalet bestiller forvalningsrevisjonar og eigarskapskontrollar hos revisor, og kan i stor grad påverka kva område som vert revidert, kva mål ein ynskjer å oppnå med revisjonen og kva ein ynskjer svar på. Revisor må forhalda seg til revisjonsstandardar, og må bruka anerkjente (autorative) revisjonskriterium og skal gje objektive vurderingar.

Evaluering

Omlag halvparten av spørsmåla i den digitale undersøkinga var evalueringsspørsmål knytt til sekretariatet og revisor sitt arbeid.

Alle som svara på undersøkinga svarer at dei les saksframlegga frå sekretariatet og revisjonsrapportar frå revisor.

Evaluering av kontrollutvalssekretariatet

Respondentane er nøgde med innhaldet i saksframlegga/saksutgreiingane frå sekretariatet. 11 gir høgste poengsum (5), medan 7 gir nest høgst (4), og to gir midt på treet (3). Tilbakemeldinga på møteprotokollane gir same biletet.

Av dei 20 som svara i undersøkinga er så godt som alle nøgde med korleis sekretariatet utøver rolla si som rådgjevar i møte. Poenggjevinga samsvarer med svara på spørsmåla om saksutgreiing/saksframlegg.

Det er litt ulikt kor mykje kontakt kontrollutvalssekretærane har med dei enkelte leiarane i samband med førebuing av møte. Sekretariatet hjelper kontrollutvalsleiar med å passa på at alle lovpålagde og planlagde saker kjem opp til kontrollutvalet, men leiar har formelt ansvar for å setja saklista. Enkelte ynskjer førehandsmøte før kvart møte, medan andre ikkje nyttar dette så ofte. Førehandsmøta handlar oftast om avklaringar rundt kva saker som skal opp, eller har fokus på informasjon som gjer det lettare for leiar å ha god oversikt over møtets gang.

I undersøkinga melder utvalsleiarane at dei er godt nøgde med korleis samhandlinga med sekretariatet fungerer i høve planlegging av møta. I seks av utvala gir leiarane full score, og i eitt fire av fem poeng.

Evaluering av arbeidet til revisor

Tilbakemeldinga i undersøkinga viser at dei som har svara er nøgde med form og innhald i revisjonsrapportar. Dei fleste som har svara (16) har Vestlandsrevisjon IKS som revisor. Alver har KPMG. Poengsummane dei fire som har svara for Alver er like dei andre svara. 12 gir full pott (5) medan 7 gir fire av fem poeng og ein respondent gir scoren 3.

Dei skriftlege kommentarane som nokre kontrollutvalsmedlemmer har lagt inn gir eit bilet som støttar poenggjevinga i spørsmåla knytt til sekretariatet og revisjonen sitt arbeid.

Svara i evalueringa gjev eit bilet av at kontrollutvalsmedlemmene meiner dei får forsvarleg utgreidde saker.

Konkrete innspel til Osterøy kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Dei frå Osterøy kontrollutval som svara på undersøkinga trekte fram at forvaltningsrevisjon etter deira meining var det viktigaste arbeidet kontrollutvalet har gjort i perioden. Eigarskapskontroll vart også nemnt.

På spørsmålet om kva tips og innspel til tema eller forvaltningsområde nytt kontrollutval bør prioritera for forvaltningsrevisjon vart dette spela inn:

- Barnevern

- Bemanningssituasjon, sjukefråver, manglende ressursar til å gi gode tenester til sårbare grupper
- Økonomistyring og berekraftig utvikling av økonomien - om ein kan møta behov innafor drift og investering.
- Sjå på områder der kommunen ligg etter samanliknande kommunar
- Sjå på plan for forvaltningsrevisjon frå inneverande periode, og kva som er følgd opp og ikkje

Det er ikkje gitt konkrete innspel til tema for eigarskapskontroll.

Osterøy 5. september 2023

Kontrollutvalet

Vedlegg neste side: Årsmelding 2020 - Osterøy kontrollutval